

PRZYWIEDZIONY (268) *part praet pass pf*

przywiedziony, przywiedzion (260), **przywiedzony** (8); przywiedzion(y) : przywiedzony *Diar* (1:4), *HistRzym* (2:1), *MycPrz* (1:1), *CzechRozm* (16:1), *CzechEp* (12:1).

przywiedziony (159), **przywiedzion** (101), przywiedziony *a.* przywiedzion (8).

e jasne; w formach niezłożonych: -on (9), -ón (3); -on *OpecŻyw* (4), *MurzHist* (2), *KochFr*, *SiebRozmyśl*; -ón *Mącz* (2); -on : -ón *SarnStat* (1:1); -ona (6) *OpecŻyw*, *MurzHist*, *SarnStat* (3), *GosłCast*, -óna (1) *Strum*; -ono. *W formach złożonych:* -on- (20), -ón- (1) *BiałKat*.

sg m N przywiedzion (75), przywiedziony (37); ~ (*attrib*) -ony (16); ~ (*praed*) -on (75), -ony (20); -ony *OpecŻywSandR*, *LibLeg*, *GórnDworz*, *CzechRozm* (3), *StryjKron* (2), *CzechEp*, *WerGośc*, *LatHar* (3), *GosłCast*; -on : -ony *OpecŻyw* (4:1), *KrowObr* (1:1), *KuczbKat* (2:1), *RejZwierc* (3:1), *Phil* (3:2).
◊ *D* przywiedzion(e)mu (2). ◊ *A* przywiedzion(e)go (2). ◊ *f N* przywiedziona (19), przywiedzionań (11), przywiedziona(a) (8); ~ (*attrib*) -ą (1); ~ (*praed*) -a (19), -ą (10); -a *BierEz*, *OpecŻyw*, *RejPs*, *MurzHist*, *GroicPorz*, *BibRadz* (2), *RejPos* (2), *Strum*, *CzechRozm*, *SkarŻyw* (3), *LatHar*; -ą *Mącz*, *RejZwierc*, *Phil*, *PowodPr*, *GosłCast*; -a : -ą *GórnDworz* (1:1), *SarnStat* (3:4). ◊ *D* przywiedzion(e)j (1). ◊ *A* przywiedziona (1). ◊ *n N* (*praed*) przywiedziono (6), przywiedzioné (4); -o *MurzHist*, *Mącz*, *RejPos* (2), *ActReg*; -é *BiałKat*, *CzechEp*, *SarnStat*; -o : -e *CzechRozm* (1:1); ~ -é (2), -(e) (2). ◊ *G* przywiedzion(e)go (5). ◊ *D* przywiedzion(e)mu (1). ◊ *I* przywiedzionym (3). ◊ *pl N m pers* przywiedzieni (58). *subst m i f* przywiedzioné (13); -é (5), -(e) (8). *n* (*praed*) przywiedzioné (8), przywiedziony (1) *RejPs*; ~ -é (1), -(e) (7). ◊ *G* przywiedzionych (4). ◊ *D* przywiedzionym (1). ◊ *A m pers* przywiedzion(e) (2). *subst* przywiedzion(e) (2). ◊ *I m* przywiedzion(e)mi (1). ◊ *L* przywiedzionych (3).

Składnia dopełnienia sprawcy: przywiedzion(y) przez kogo (15), *od kogo, od czego* (14); *przez kogo* *OpecŻyw*, *MetrKor*, *KrowObr* (2), *GórnDworz*, *RejPos* (5), *SarnStat*; *od kogo, od czego* *PatKaz III*, *Leop*, *BibRadz*, *KuczbKat*, *PapPran*, *StryjKron*, *LatHar*, *WujNT*; *przez kogo : od kogo* *MurzHist* (1:1), *BielKron* (1:2), *CzechRozm* (1:1), *CzechEp* (1:2).

Sł stp s.v. przywieść, Cn s.v. skończony, do końca przywiedziony, Linde bez cytatu.

1. *Przyprowadzony lub dostarczony do jakiegoś miejsca lub osoby; oblatuſ, perductuſ Vulg; adductuſ, introductuſ PolAnt* (110) :

a. *O osobach* (101) : wezwano panny y wiedzyono przedęń/ a gdy była przywiedżyona mowił iey tak ocycę/ dzýewko przywitay brata twego *HistJóz* B4v; Iam roſlazał woýłkv ſwemv tich prziwiedzionich wyezniow łczynacz *LibLeg* 10/147v; *KrowObr* 21; Przywiedzion tedy Dawid z roſkazánia Sámuelowego rumiány y cudny/ y pomázan przez Sámuelá ná kroleſtvo *BielKron* 65, 70v, 193v, 197; *HistRzym* 49v, 98v; *RejPos* 218; *WujNT Act* 25/7.

przywiedzion(y) do kogo (18): *OpecŻyw* 158v; Iezu kthoryſ niezliczonemi krzywdami dręcżon iako zloczyńcza do Biłkupow był przywiedzion. ſmi(łuj) ſie nad na(mi) *TarDuch* C2; a thich lyotrow kthorzi tho zloczinſthwo poczynly kthokolwyek snych yeſth nyech bi bił ſnaydzyoni y dowalch prziwiedzoni ze bi bilo tho znych poddanem naſchem zaplacżono *LibLeg* 11/141v; *RejPs* 68v; Llyzynch ná Getyki bez wſzelkiey przyczyny/ Podnioł walkę/ y ciągnął ná nie bez wſzey winy. Porážon y poiman/ do Krolá przywiedzion *RejZwierc* 12v, 5v; *RejZwierc* 135 [2 r.], 168; ten ieſt

zakon trędowátego wdzien oczýszenia iego/ przywiedzion będzie do ofiárownika. *BudBib Lev* 14/2; Kleryk ieden kościoła Akucyeńkiego od czártá był opętány/ [...] przywiedziony do S. Benedictá/ modlitwą iego/ czártá onego zbył. *SkarŻyw* 251, 473, 581; *StryjKron* 477; *CzechEp* 29; *Phil* C4, K2; *SiebRozmysł* C2.

przywiedziony do czego [= *w celu czego*] (1): Nie żeby dziatki [...]/ miály być świętymi/ poki nie są okrzczone: [...] ále iż do krztu S. bywáią przywiedzione/ gdzie dopiero bywáią poświęcone. *WujNT* 595.

przywiedzion(y) komu (3): *LubPs* M3; W vbiorach wyływánych będzie [*córka królewska*] przyprowadzona do krolá/ dziewice zá nią/ druzki iey przywiedzione będą tobie. *BudBib Ps* 44/14[15]; Tedy mu przywiedzion iest opętány/ ślepy y niemy: y vzdrowił go *WujNT Matth* 12/22.

przywiedzion(y) ku komu (4): Iezus mily gańbą ku Kaijáfálowi przywiedziony. *OpecŻyw* 113v, 111; *OpecŻywSandR nlb* 4; *ArtKanc* E4.

przywiedzion ku czemu [= *w celu czego*] (2): Iezu ktorys tak będząc vtarganyj ku okrutnemu dziwowaniu był przywiedzion. Imi(łuj) sie nad nami. *TarDuch* [C4]v; Też Aemilius Lepidus gdy będząc pacholęciem był przywiedzion ku bitwie/ pierwżym potkanim [...] nieprzyjaciela zabił. *KwiatKsiąż* N.

przywiedziony przeciw komu (1): Drudzy piśzą/ iż ci [*Tatarowie Litewscy*] dobrowolnie s Tátar zá pieniądze od Witułtá przywiedzyeni do Litwy przeciw Prufom *BielKron* 382v.

przywiedzion(y) przed kogo, przed obliczność czyją (23:1): Ezop błády bárzo znędzon/ Ledwie przed krolá przywiedzion: Włzyfcy go tám záłowáli *BierEz* F4; *OpecŻyw* 120v; a podczáły dopiero wípomniał Iozepha az w rok/ y przywiedzion Iozeph przed krola z roskazania iego *RejJóz* K3, I5v; *SeklKat* X2v; *MurzHist* H3v; A przetoż wydan iest wyrok odemnie/ áby włzyfcy mędrscy Bábilońscy byli przed obliczność moię przywiedżieni/ żeby mi wykład śnu oznaymili. *BibRadz Dan* 4/3, *Lev* 13/2, *Dan* 4/5; Gdy drugie gnano do Konftántynopolá/ vmárł ná drodze Lodroni/ głowę mu vcieli/ drudzy zywo [!] przywiedżieni przed Cefárzá/ [...] Cefarz kazał ie śćinác *BielKron* 310, 95v, 106, 119v, 141v, 357; *GórnDworz* Aa; *HistRzym* 119; *PaprPan* Hh4v; [*Symeon biskup*] Przywiedziony w żelázných [!] okowách przed krolá/ nie tylko się nic nie przelękł: ále y pokłonić się krolowi niechciał. *SkarŻyw* 304, 341; *WujNT Act* 5 arg; *Phil* K, K2; Trzećia drogá twoiá była o moy namillzy zbáwicielu y odkupicielu/ kiedyś był przywiedziony przed oného fáłszywego Annałzá *SiebRozmysł* B4.

przywiedzion za kogo [= *jako kto*] (1): Ano Sylenus też Mędrzec ieden/ gdy do Adryaná Czełárzá był zá więźniá przywiedzyon/ gdy z nim wiele rozmawiał/ po rozmowach onych prosił Cefárzá áby go wolno puścił. *RejZwierc* 168.

przywiedzion przez co (1): [*Kalimach*] był vćiekl do Polłki z Włoch prze niekthory wyłtępek/ y s Polłki był vćiekl po tym vpadku [*tj. przegranej bitwie*] zá morze/ wízákże przez liłthy Krolá Olbráchtá zásię przywiedzyon/ y thu vmárł *BielKron* 399.

przywiedziony o co [= *pod zarzutem czego*] (1): A pokutę kaplan ma dac/ y vřtawic onemu ktorego rořgrzeřził tę ktorą pan chriřtus dał y vřtawyl/ Mariey Magdalenie y oney niewieřcie ktora była przeden oczudzolořtwo przywiedziona *SeklKat* X2v.

przywiedzion(y) z czym (3): Anna Zalczbornowna na łzwyezym zlodzyeyłthwye pogimama y zliczem do vrzendu przywiedziona dobrowolnye zeznała. Iłch [...] *LibMal* 1553/174v, 1550/155v, 1553/176.

przywiedziony za kim (1): A z wirzchu yełt [*córka królewska*] przyodzycaná w rozliczne przypráwy. Będą zá nyą przywiedzycione pányenki krolowi [*Vulg Ps* 44/15] *LubPs* M3.

przywiedzion(y) dokąd (19): A gdy była [*Panna Naświętsza*] przywiedziona naprzod do domu Iánowé⁸⁰ ij do matki iego/ tamo fiadla ij malutko odpoczynęła. *OpecŻyw* 158v; *TarDuch* [C4]v; [*Marusia*] pokradla łchathi skthorymy wyankowye mylą od połnanya yełth pogimama y do vrzendu przywiedziona *LibMal* 1553/176, 1550/155v, 1553/174v; Niektorzy wykłádáią to słowo [*Armagedon*] Gorę owocow/ á rozumieią kołcioł Boży/ á drudzy záfię rozumieią mieyłce niektore gdzie przywiedzicione będą niewierne kfiázęta *BibRadz* II 141b *marg*; Przywiedzycion záfię Eugenius do Rzymá przez krolá Fráncułkiego/ gdzye łie mierniey potym obchodził z Rzymiány. *BielKron* 188v, 8, 122, 139, 193v, 382 (9); *RejPos* 105; *KuczbKat* 265; *SkarŻyw* 69; Y nieśmiał mu nikt nic rzec Do zeláznęy brony Onéy frogiéy ciemnice/ áż był przywiedziciony *GosłCast* 73.

przywiedzion(y) skąd (3): *BielKron* 382v; Potym gdy był przywiedzicion on chłopiec Dawid profto s polá od bydlá onego/ Tu dopirko powiedział Prorok/ iż to iełt ten ná kthorego Pan raczył włóżyć rękę fwoię *RejPos* 56v; *GrochKal* 16.

cum inf (1): Rzeczeni fá też Galli od Gállácyey/ iż gdy byli przywiedzycieni do Grecyey zá pieniądze walczyć/ záložyli miáfto Gállátę w Grecyey *BielKron* 122.

W przeciwstawieniu: »sam swą myślą, sam swą chucią iść ... być przywiedzicion [od kogo]« (1): SŁyżaleś tu s tey Ewanyeliey fwiętey ty łłowá/ iż Pan Kriřtus á zbáwiciel náłz/ nie łam fwą myłłá/ nie łam fwą chucią/ łzedł ná tę pułzczą/ iedno iż był przywiedzicion od Duchá s. *RejPos* 70.

Wyrażenia: »za rękę przywiedziciony« (1): A iżem nie widział przed iáłnością fwiáthłá onego/ za rękę przywiedziciony [*ad manum deductus*] od towarzyłłow/ przyłłedłem do Dámáłłku. *Leop Act* 22/11.

»przywiedzicion zasię [= *ponownie*]« [*szyk 2:1*] (3): Scháchmát [...] pogonion przez Litwę [...] przywiedzycion záfię ná Troki *BielKron* 402v, 188v, 399.

Szeregi: »poiman(y), (i, a) przywiedzicion(y)« (11): *LibMal* 1553/174v, 176; A gdy z miáftá krol [*Sedechiasz*] vciekał ná pułzczą/ poiman y przywiedzycion przed krola Bábilońkiego [*Vulg Ier* 59/9] *BielKron* 95v, 106, 141v, 418; *PaprPan* Hh4v; Támże Iurgi Syn Swántołłáwow mężnie łię broniąc był rániony/ y poimány/ á do Skirgáylá przywiedziciony *StryjKron* 477; *Phil* C4, K2; *WujNT Act* 5 *arg*.

»ułapion i przywiedzicion« (1): Tákże też ono ieden Piratá gdy był ná morzu włápcion/ [...] y przywiedzicion do Alexándrá wielkiego/ y kazał Alexánder áby go wiedziciono obiełć. *RejZwierc* 135.

»wiedzicion i przywiedzicion« (1): Szolta drogá twoiá byłá o moy namilłzy Pánie Iezu Kryłte/ zbáwicielu móy/ gdys był wiedzicion z oney ciemnice/ y przywiedzicioneł do onego złołliwego Pilatá *SiebRozmyłł* C2.

Przen (11): Oblubienicá/ to iełt/ Kołcioł Páńłki wyznawa to/ iż nie moze náłłádowác Páná/ áżby byłá od niego przywiedzicioná. *BibRadz* I 351a *marg*.

przywiedzicion(y) do kogo (2): *CzechEp* 427 *cf W porównaniu*. *Cf przywiedzicion do kogo przez co*.

przywiedzion do kogo przez co (1): Nie przeto zakon ieft podány/ áby z niego człowiek przez síly fwe miał być wpráwiedliwiony: ále żeby przezeń był przywiedzion do Chrístuśa *WujNT* 559.

przywiedzion czemu (1): *OpecŻyw* 111v *cf* »ofiarowan albo przywiedzion«.

przywiedziony ku czemu (2): ábowiem oni [*ojcowie*] íą íákoby nieíákim podobieńftwem nieśmiertelnego BOgá/ [...] tych też Pan Bog wżywał chcąc w nas dużę wlać y rozum/ od nich przywiedzeni [!] ku świątościam będąc/ ieftelmy náuczeni y wiáry/ y ludzkiego á pośpolitego obcowánia/ y ízczyrości obyczáiw/ y nabożeńftwá. *KuczbKat* 305. *Cf* »ku portu przywiedzion«.

W porównaniu (1): A I(ego) M(íłości) też X(iędzu) K(anonikowi) y z ínfzą wízytká księżá Rzymfkiego nabożeńftwá [...] rácz pánie Boże/ [...] dáć [...] íkuteczne Chrítuśa [...] poznánie: do niego íię/ [...] náwrocenie. Aby potym przyftawízy do niego/ íáko owiec[żki] [do] [pa]te[r]zá przez cíę Bogá żywego y prawdźiwego będą przywie[dzeni] y do ręku iego oddáni/ przy nim íuz do końcá wytrwáli *CzechEp* 427.

Wyrażenia: »przywiedzion na dobrá (*a. sprawiedliwá*) drogę« [*szyk zmienny*] (2): *WróbŻółt* kk4v; człowiek vznawífy íie/ íż zbládził ítára íie áby był przywiedzion ná drogę ípráwiedliwá *RejPs* 188.

»do portu, ku portu przywiedzion« [*szyk zmienny*] (2:1): gdyż tho pewnie wiemy/ íż łódká wiernych Páńfkich/ niechay íie íáko chce kołyíze/ zázwdy będzie ku wdzięcznemu portu przywiedzioná *RejPos* 50, 50v; O Pánie Boże. [...] rácz nam dáć/ prosimy cíę/ drogę fortunná/ y czás pogodny/ [...] ábyfmy do portu wiekuiítego zbáwienia byli przywiedźieni. *LatHar* 632.

»w chytre sídla przywiedziony« = *zdradzony* (1): Tákże Bolesław Krzywouíty/ ktory przedtym bitew znácznych polnych á wálnych czterdzieści y íiedm z ízczeńliwym zwycięftwem otrzymał/ ná ten czás był w chytre sídlá przywiedziony/ y zwyciężony od Ruślakow *StryjKron* 220.

Szereg: »ofiarowan albo przywiedzion« (1): O Iezu náwíeítyfy/ [...] Dáy mi dlá twé fwiéte milofci/ bytz bez wífytkíe boiazliwofci/ gdy będę ofiárowán albo przywiedzion fwiatu temu/ nad mgłę przemiennému. *OpecŻyw* 111v.

a. *W sposób nadprzyrodzony* [*aluzje do Vulg Dan 7/13*] [*w czym*] (4) : íż zá pánowánia czwartey beftyey/ nád pierwíze trzy dziwnieyfzey/ íyn człowieczy (rozumiey Mefyáfz) miał być w obłoku niebiefkim do Stárodawnego przywiedziony *CzechRozm* 169, 107, 143, 169.

b. *O zwierzętach* (3) :

przywiedzion ku czemu [= *miejsce*] (1): A gdy ku łóžu przywiedzioná [*lwica*]/ Aby tám z nim [*z myszurem*] położoná: Nogá mężá rozdláwiłá/ Gdy go w łóžu niebaczyłá *BierEz* Pv.

przywiedzion(y) skąd (2): *BielKron* 122v; Zaden máíac z kim czynić o gárdło niebędzie przekládał koniá domá vrodzonego á lękliwego nád Tureckiego/ ábo zkąd inąd przywiedźionego [vel alibi nato]/ mocnego y śmiáłego. *ModrzBaz* 114v.

c. *O towarze* [*dokąd*] (1) : gdyż té winá íkłádów żadnych nie máią/ y przez poístronné ludźie do Korony przywiedźioné nie bywáią: przeto [...] *SarnStat* 293.

d. *O wodzie* (2) : Indagator aquarum, Sperownik wód/ id est, Ten ktory przepátrzuie gdzieby lepíza wodá byłá/ á łatwiey moglá być prziwiedziona Rurmíítrz. *Mącz* 168b.

przywiedzion do czego (1): Ale v tych Stáwów/ do kthórych Wodá íeft przywiedzióná/ v tych to [*kontrolowanie przepływu wody*] może być. *Strum* P4v.

e. O abstraktach (3) :

przywiedziony skąd (1): BiałKat c cf Szereg.

Wyrażenie: »przywiedziony przed sąd« (2): A gdy w takowey sprawie która będzie przywiedżiona przed sąd [*in iudicium deducta JanStat 504*]/ o której rzeczy wyłożywszy skargę y odpowiedź będzie w sądzie pokazano: chcemy/ aby [...] *SarnStat 748 [idem] 790.*

Szereg: »przyść albo przywiedziony być« (1): Abowiem w Trójcy świętęy nic nie ieść stworzónego. [...] nie máłz coby z inąd przyšlo albo przywiedżioné być miało/ iákoby przed tym nie było. *BiałKat c.*

2. Nakłoniony, zachęcony, zobowiązany; rzadko: zmuszony do czegoś; adductus Mącz, Modrz, JanStat; acclinatus, ductus, inclinatus, inductus JanStat (71) : Tym obyczáiem przywiedżieni Oycowie y Stárfzy náłzy/ ná onym wielkim Láteráńskim y Florentńskim Zebrániu/ ártykułu tego [*o obecności ciała Chrystusa w Eucharystii*] prawdę potwierdzili iálnymi Dekrety *KuczbKat 175.*

przywiedziony do czego (11): Abowiem iuz thu Apóstól wylicza iż są do tego [*do kłaniania się bestii*] przywiedżieni ftárzy/ młodzi/ bogáci/ vbodzy/ łudzy/ y pánowie *RejAp 115v; MycPrz II C4v; ModrzBaz 139; SkarJedn 116; CzechEp 425; O Pánie Boże/ któryś zwykł fercá ludzi/ do wzgárdzenia fwieckey márności/ z łáki y náchnienia twego/ przywiedżionych/ do zámilówánie niebiefkich rádości/ [...] pobudzáć/ rácz oczyścić sumnienia wśyftkich ług twoich LatHar 628, 469, 472. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym, »do grzechu przywiedziony«, »do wiary przywiedziony«.*

przywiedzion(y) k(u) czemu (24): PatKaz III 90v, 110; LibMal 1548/144; członkow náłzych ku żądzam cieleńnym nie wydawamy/ cudzołóthwá fie nie dopuźczamy/ áni żadnego wyśtępu czyniemy przez którybyfmy ku pokucie byli przywiedżieni. HistAl I6v; MurzHist T3; [król o posłach to rozumienie miał] żeby oni radniej dla opatrzenia osob swych aniż dla pokoju pospolitego mieli być przywiedżeni ku zezwoleniu poboru. Diar 32; GroicPorz cc4, ii2v; BibRadz II 98b marg; GórnDworz Kk3; KuczbKat 285, 435; RejZwierc 51; Chcąc tedy aby ku ośádzie tych ziem lud Krześciáński był przywiedżion [...] dájemy [...] SarnStat 186, 1076, 1216. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym, »ku grzechu przywiedziony«, »ku wierze przywiedzion«.

przywiedzion(y) na co (2): ktore [*zwierzęta*] nietylko iż nieznáią dobrodzieystwá páńskiego/ ále y ná náglupłśe spráwy mułfá być wielkiem rozumem przywiedżiony. *RejPs 46v; [Jezus] nic z mocy swey czynić niechciał/ iedno to co była wola Oycá iego/ [...] á ná co był przez Duchá świętego słuźnie przywiedżion RejPos 70.*

przywiedzion(y) przez co (3): HistAl I6v; Ale gdy fie pan włága/ albo przez iákie przypowieści/ albo przez iákie przythoczenie rzeczy/ ku káždemu słuźnemu postępkowi śnádnie może być przywiedżion. RejZwierc 51; rácz nam to dáć/ abyfmy przez iey modlitwy y zasługi w wierze potwierdzeni/ w nádzieiey vmocnieni/ w miłości twoiey pomnożeni/ do wzgárdy światá tego przywiedżieni/ przy śmierci poćiechą y pomocą twą opátrzeni/ á po rozłączeniu z tym światem/ do duchowney gory Chrystufá Páná byli doprowadżeni. LatHar 469.

*przywiedzion(y) czym (37): [Judasz] pokutą przywiedżiony/ przyniośł żydo^m pieniądze/ za które iezufa im przedál *OpecŻyw 118; RejPs 46v; MurzHist B2, T2v; SRzodki* którymi przekonány Práwem/ ku dofyc wczynieniu ma być przywiedżion thy są. Winá pieniężna/ Fantowánie/ w Imienie*

wwiązanie/ rękojemstwo *GroicPorz* cc4; *BibRadz* I 8c marg, *Deut* 18/6, II 98b marg; *KwiatKsiąż* F2v; *Mącz* 35a, [234]d, 317b; *KuczbKat* 165, 195; Drugi pożytek [z obrania na króla sąsiadującego panującego]. Wziąć Páná z niemáłym ludem ku pomoczy y obronie przeciw nieprzyaściołom Pánstwa tego/ ktorzy chćiwością fą przywiedzeni do Pánowania iego *MycPrz* II C4v; *ModrzBaz* 34; Lácinnicy nie bez przyczyny/ áni swoim włáwnym zdánim/ ále świádecctwy świętych przywiedzeni/ wierzą/ iż Duch S. od oycá y od fyná pochodzi *SkarJedn* 292, 116; Záledwiechmy fye do ćiebie wrócili/ Gdychmy tym zálem przywiedziéni byli. *ZawJeft* 18; Ty ieśliś oycowfką myśl przeciw działkóm twoim Wyzuł/ przywiedziony wielkim głupftwem swoim: Dopusć w mátczynéy łáscie trwác dziećięciu twemu *ZawJeft* 40; *Phil* K2; Day mi to [*Panie Jezu*]/ przywiedziony zwykłą dobrotliwością y łáfkáwością twoią/ ábym pierwey niżli fię z ty^m świátem rozltánę/ zupełnie y dofskonále mogł pokutowác *LatHar* 142, 72, 228; *SarnStat* 258, 701, 952. Cf »przywiedzion namowami«, »prosbą przywiedziony«, »przyczyną przywiedziony«.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: k temu (6), do tego (2); aby, (i)ż(e)by (8), że (1), zaimek względny (1)] (10): *MetrKor* 38/287, 501; [*Franciszek Spiera*] welelé a ochłodę duŕze fwoiúi na to włzytek vdál/ [...] żeby téłz i infzy prze zeń/ byli ktemu przywiedzeni fczce⁸⁰ się on wielmi kochał. *MurzHist* B4v; *KwiatKsiąż* F2v; *KuczbKat* 165, 335, 345; *CzechRozm* 102v; Támże przywiedzion móy Philozoph ktemu/ Ze przyfiągł dofyc vczynić włzytkiemu. *KochFr* 63; Roŕkaż mię co prędzey zábić/ gdyż áni dobrodzieyftwem záchowánia zdrowia fwego/ áni theż onego vtrácenim/ nie mogę być przywiedzion do tego / żebym álbo miał przeftác być Zołnierzem Cefarfkim/ álbo twoim poczáć być. *Phil* K2.

Wyrażenia: »do grzechu, ku grzechu, w grzech przywiedzion(y)« (1:1:1): Dáy mi motz ijźbych od ducha zlofciwé⁸⁰/ ij též od człowieka złégo/ ku zádnému grzéchu niebył przywiedzion *OpecŻyw* 108v; *SeklKat* T; [*Lot*] fam tylko z domem fwym fprawiedliwy á niewinny będąc/ nie mogł przez dlugi čás ze złym towarzýftwem Sodomfkim do grzechu być przywiedziony. *WerGość* 257.

»przywiedzion namowami (a. upominaniem)« (2): Prziwyedzion thełz yełth kthemu Namowamy Staniłława y Iana Wilyenczikow *LibMal* 1548/144; niewiećia płęc/ będąc mdleyfzey náturey/ y nie ták ćierpliwey/ rychley może być przywiedzioná vpominánim y mękami ku wyznánium/ niż Mąż. *GroicPorz* ii2v.

»prosbą(-ami), za prosbą przywiedziony« = *petitionibus acclinatus a. inductus* *JanStat* (3:1): My tedy Włádyfław z łálki Božéy Król przerzeczoný/ zá rádą Rad náłzych/ [...] y zá prosbą przed Máiefstatem náłzym vczynioną/ ták fprawiedliwą y flufzną y báczną przywiedziéni/ tákowy Liłt [...] potwiérdzamy *SarnStat* 958, 844, 1217; KAZIMIERZ SPRAWIEDLIWY/ prosbą przywiedzioný/ Pánstwo rządził: ozdobił práwie z káżdey ftrony. *KlonKr* A3v.

»(słuszną) przyczyną przywiedzion(y)« = *causis adactus* *JanStat* [szyk zmienny] (6): To były ty przyczyny, Najaśniejszy Miłóściwy Krolu, ktoremi przywiedzeni zbraniálfmy się o obronie przez ty czasy wszytki mowić *Diar* 69; *DiarDop* 115; *LatHar* 323; W Ziemi Goftnińkiéy przywiedziéni nieiáką flufzną przyczyną [*rationabili ... ratione adducti* *JanStat* 506]/ zá rádą Rad y Połłów Królestwá przyzwoleniém vftáwiamy/ [...] áby [...] *SarnStat* 539, 1216, 1239.

»ku wierze, do wiary przywiedzion(y)« [szyk 2:1] (2:1): *KrowObr* 103; których [darów Ducha Świętego] wcześnikiem między innymi mnogimi był Piotr y Páweł/ byli też y inzy wybráni ku wierze przywiedzeni y oświeceni *CzechRozm* 190v; *SarnStat* 986 marg.

Szeregi: »przywiedzion i poruszon« (1): Adduci et permoveri re tali, Być przywiedziön y porufzon niektórą rzeczą. *Mącz* [234]d.

»przywiedziony i przymuszony« (1): [*Ewagyjus pisze*] iż przymufzeni tak prawem kościelnym/ iáko też y listem Celestyná Papieżá z płáčem do tak frogiego dęktetu ná Neftorá wczynionego/ przywiedzeni íą y przymufzeni. *SkarJedn* 116.

Przen (2) :

przywiedzion do czego (1): gdyby myśl moiá przywiedziöná z íáiki twej do íkruchy íwey/ ciáło fwoie z grzechámi y požádlivościámi wkrzyżowálá. *LatHar* 270.

przywiedzion k czemu (1): wmył z rozumem ie⁸⁰/ ktemu ferce i wolá iego ciágná/ aby [...] panu Bogu wfał ale ta wolá z fercem iego niemogła być ktemu od wmysłu przywiedziöná/ patrząc na wielkość grzéchu popélnione⁸⁰ *MurzHist* K3.

3. *Doprowadzony do jakiegoś stanu, do jakiejś sytuacji; adductus Modrz; deductus, eductus JanStat* (53) :

przywiedzion(y) do czego [w tym: *ad aliquid* (1)] (7): A iżby tá iedność [...] do mocnégo y ítalégo porządku ná wieki chowánia byłá przywiedziöná: oné przez ártykuły niżej nápiśáné zdało íe nam rozpiśác. *SarnStat* 1068. Cf *przywiedziony do czego czym, Wyrażenia*.

przywiedziony do czego czym (1): áby rzecz ktorey íię przyśięgá popiera/ byłá ílufzna/ nie zákazána/ przyfyoyna/ nie z krzywdá bliźniego/ y ílufznymi írzodkámi do przyśięgi przywiedziöná. *PowodPr* 48.

przywiedzion(y) k(u) czemu (13): *KuczbKat* 111; by íe więcej oto ítárác/ iáko by to/ co tám [w zakonie *Mojżeszowym*] íełt cíelefnego/ mogło być ku duchownemu wyrozumieniu/ y ílufbie przywiedziönó *CzechRozm* 83v; *SarnStat* 1087. Cf *Ze zdaniem dopełnieniowym, Wyrażenia*.

przywiedziony w co (2): Bo kto ináčzej czyni/ kto íwiátłość praw y wíthaw w ciemność przywodzi (á przywiedziöná po części bywa przez opáčny wykład) zá nieípráwiedliwego mian być má *Phil L*. Cf »we złe podejźrzenie przywiedziony«.

przywiedziony przez co (1): *Phil L* cf *przywiedziony w co*.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Yesliby też rzecz ktemv mogla bicz przywiedziöná zebi y za to czobi znalizeyono bicz nye moglo y za to czo [...] bi wyadomo bilo gdzie sye podziálo svmma sye yáka *Zmowycz* mogla [...] tedj yá zmawyayczcie *LibLeg* 11/82.

Wyrażenia: »ku egzekucyjej przywiedziony« = *zrealizowany* (2): bo próznoby Práwá dáwác/ gdyby ku exequuciiéy nie były przywiedziöné [nisi *executioni debitae demandarentur JanStat* 244] *SarnStat* 190 [*idem*] 898.

»ku (dobremu) końcu(-owi), do jakiegokolwiek końca, ad finalem przywiedzion(y)« [szyk *zmienny*] (5:1:1): A przeto ia thák rozumiem/ iż Dworzánin then doíkonáły/ [...] íełt rzecz dobra/ y godna wielkiey chwały/ ále nie przez íię íámá/ iedno dla końcá/ ku ktoremu przywiedziöná być może *GórnDworz* Ee2; *RejPos* 138, 139v; A iuz íe nie ćwicz mnímánim ludzkim [...] iedno íe

ćwicz rozumem/ cnotą/ boiáźnią Bożą/ [...] káżdą rzecz roftropnie vpátrując ku ktoremuby końcowi fłufznie miáá być przywiedziona. *RejZwierc* 146; Poniewaz wzdý kiedy kolwiek te sprawy do iakiegokolwiek konca przywiedziona bydz muszå. *ActReg* 149; A wízåkże iz dla wielkich trudności/ [...] tá rzecz poniekad poczeta/ do tego czåfu ku końcu nie mogła bydz przywiedziona [*ad exitum perduci non potuit JanStat* 141]: [...] fskazåliemy aby [...] *SarnStat* 55, 581.

»do pierwszej mocy przywiedziony« (1): Przywileie iefli fie którym co vbliżyło/ do piérwzýy mocy få przywiedziona. *SarnStat* 894 *marg.*

»we złe podejżrzenie przywiedziony« (1): ktorym [*ludziom*] fłowo Boże we złe podejżrzenie ieft od nowych zwodzicielow przywiedziona *CzechEp* 128.

»do skutku, ku skutkowi przywiedzion(y)« = *zrealizowany* (2:2): Ktory fpofof woyny/ kiedyby do skutku był przywiedzion [*ad effectum deduceretur*] y niebyłby bárzo cięfzki/ y wielkieby pożytki Rzeczyfpolitey przynofł. *ModrzBaz* 120, 137; *SarnStat* 1003; *VotSzl* B4.

»do wiadomości, ku wiadomości przywiedzion« = *ad cognitionem deductus JanStat* (1:1): yto codo naprawy praw nalezålo [...] poniemaley częsci iest postanowione iako to iuz dowiadomosci wszem iest przywiedziono. *ActReg* 133; *SarnStat* 50.

a. O osobach (27) :

przywiedziony do czego [w tym: ad aliquid (1)] (7): *LatHar* 240, 273, 346, 411; Oznåimuiemy/ iz gdyfmy z Bozkiego zrzådzienia z błędów Pogåńfkich/ [...] do poznånia iego imienia z miłofierdzia iegóz fámego byli przywiedzieni: [...] do tegofmy pilnoś fwą przyłozyli: åby [...] *SarnStat* 195; *GrabPospR* N3v; gdyżem omamiona/ Y od iåkiś pokuły/ nieftetyfz/ otchniona. Snadz z przejżrzenia fmetnego fczęścia niewdzięcznego/ Do tegom przywiedziona w fřzód wieku moięgo. *GofCast* 47.

przywiedziony ku czemu (7): *RejPs* 202v; *Leop Eph* 2/8; *Medicatus*, *Vliczony*/ *vzdrowiony*/ to yeft nieyåkim zielem ålbo korzeniem ku polepfzeniu przywiedziony. *Måcz* 212c; å iz też ludzie ku tåkowej przywiedzieni få fłepocie/ że vmårle przekládåiå nád żywego y prawdziwego Bogå *CzechEp* 86; przez którå [*grę kostek*] częftokroć dobrzy oycowie dla wyftępków fynowfkich z dóbr fwych bywåiå wypędzeni przez ich winy/ y ku wielkiemu vboztwu bywåiå przywiedzieni *SarnStat* 706, 706. *Cf Ze zdaniem dopełnieniowym.*

przywiedzion(y) na co (2): Potem [*Franciszek*] powiedziawfzy/ Nie wwodz nás wpokufżenię/ rzekł wielmi fmutnie a żålofnie/ Gdyżem iå terås ieft na pokuły przywiedzion pomofz mi abych się z nich mogł wywieś *MurzHist* I4v. *Cf* »przywiedzion na hak«.

przywiedziony w co (7): Wszczynåjå się bowiem wielkie niesforności, w ktore przywiedziona så rozmaite stany roztargnieniem sumnienia *Diar* 84; *RejPos* 45; [*hetman Metellus*] wziåł był od Albinå/ ktory był przed nim Hetmånem/ żołnierze niećwiczone/ fwowolne y rofpufne/ [...] kårnościå nieukrocone/ åni wfkromnoś przywiedziona. *ModrzBaz* 112. *Cf* »w niebezpieczeństwo przywiedziony«, »w rozpacz przywiedziony«.

przywiedziony przez co (5): przez moznofc twoię fwiętå ieftechmy fтворzeni a przez dobrodziefstwo twoie ieftechmy ku miłofierdziu twemu przywiedzieni *RejPs* 202v; *RejPos* 45; RAcż Pånief/ prośimy cię/ odpufcić grzechy fług twoich: åbyfmy przez przyczynę måtki Synå twego/ Pånå nåfzego/ byli do zbåwienia przywiedzieni *LatHar* 411, 346; *SarnStat* 706.

przywiedziony czym (3): *Diar* 84; *Mącz* 212c; którzy [*gracze*] tak grą wyikrzeni/ y ku niedośćatkowi przywiedźieni/ częstokroć ku gorżym rzeczóm przychodzą *SarnStat* 706.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): A to iuż koniec pociechy twoiey/ gdy przez Duchá s. przez onego wiernego pociefzycielá twoiego/ będyełz ktemu przywiedzyon/ czego ieft požądało trofkiwe ferce twoie *RejPos* 141v.

Wyrażenia: »przywiedzion na hak« (1): á kędy Cefarz ciągnąc miał/ kazał [*król francuski*] żywności wśzytki popalić/ ftey przyczyny/ przywiodł Cefárzá ku wielkiej trudności (*marg*) Cefárz przywiedzion ná Hak. (-) *BielKron* 215v.

»z łaski przywiedziony« (1): Abowiem z łáski iefteście przywiedźieni ku zbáwieniu przez wiárę [*Gratia enim estis salvati per fidem*] *Leop Eph* 2/8.

»w niebezpieczeństwo (a. w niebezpieczność) przywiedzion(y)« (2): *Diar* 68; Przypominał im też w iáką niebełpieczność krol y czoło wśzytkiej Węgierſkiej ziemie przywiedzion ieft. *BielKron* 306v.

»w rozpacz przywiedziony« (2): bomci iuż od wśzytkich wzgárdzony/ á práwie ítrácony y w rofpácz przywiedźiony. *LatHar* 141, 294.

α. *W funkcji rzeczownika* (1) : Odpuści chudemu/ y do niedośćatku przywiedźionemu/ á duſze nędznikow wybáwi. *LatHar* 399.

β. *O państwach i narodach* (4) : PRzydaymy też tu y to/ [...] żeby to z wielkim pożytkiem Rzeczypołpolitey było/ gdyby nietylko Powiáty Polſkie/ ále też y inſze kráiny ku Koronie przyległe/ do iednákiego ípofobu/ ábo dawánia podatku ábo ſłużenia woyny przywiedźione były [*ad eandem rationem ... adducantur*]. *ModrzBaz* 125v.

Wyrażenia: »przywiedziony w jedność« (1): Poſtánowił Pan Bog thę ſłużebność w Koſciele ſwoim dla tego/ áby wśzytki człónki przywiedźione w iedność ciálá/ á były przyłączone á poſłufzne głowie ſwoiey Pánu Kryſtuſowi *RejPosRozpr* c.

»na niebezpieczeństwo przywiedziony« (1): poki nie wygasnie z Vmyſłow, y animuszow ich niebeſpieczeństwo naktore była przywiedziona Rpta [...] [*obywatele*] poſpieszniejszy będą do tego wśzytkiego coby kudobremu y ſpokoinemu iey było *ActReg* 135.

»za staraniem [*czyim*] przywiedziony« (1): Litwá do wiáry Krzeſciánſkiejéy zá ítárániém Króla Polſkiego ieft przywiedźiona. *SarnStat* 986 *marg*.

b. *O cechach fizycznych przedmiotu [ku czemu]* (1) : bowiem Mofiádz bywa z miedzi/ y z ognia ílńego [!], y innemi przyprawami bywa ku złotey barwie przywiedzion. *FalZioł* IV 48d; [A iáko ma być poźlotá ku piękney farbie przywiedźioná/ Tak że íie może zdác rzecz poźłociſta/ być ízczerym złotem *SienHerb* 597a].

4. *Przytoczony na potwierdzenie lub zilustrowanie wypowiedzi lub tezy* (27) :

a. *O tekstach* (25) : [*grzeszy ten*] ktory ácz to przyſięga co ieft prawdá [...] wśzákże do tego przywodzić íie dáwa lekkim y z dáleká przywiedźionym domyſłom/ ktore podobno máło ku rzeczy ſłużą. *KuczKat* 290; *CzechRozm* 125v; A dopieroż gdyby íię poſpolitym ruſzeniem ná nieprzyiácielá puſcić/ więceyby íię íeſzcze tá przypowieſć teraz przywiedźiona ná nas ſciągáła. Bo iáko według Bogá/ nie wielkoſć ludu wygráwa/ ále pobożność *PowodPr* 62.

przywiedzion komu (1): Było mu to piśmo i przedtem przywiedżiono/ łtem wykładem że się niemoże rozumieć/ o śmierci cielesny ale o rospaczy *MurzHist* S3.

przywiedzion(y) gdzie (4): A iż wiernym náłładowcom ná wżem przyśłufzy náłładować Pána łwego/ tedy (choć w inſzey łprawie Pan tho rołkazać raczył/ wżákże też to łłufnie tu może być przywiedzyono) mowi v Ianá s: [...] *RejPosWiecz*² 90v; *CzechRozm* 125 marg, **3; *CzechEp* 25.

Wyrażenia: »miejsce [= fragment tekstu] przywiedzione(-o)« (5): *MurzHist* S3; O mieyfcách przywiedżionych w nowym Teſtamenćie z Prorokow y o wykładzie niektorych. *CzechRozm* 125v marg [*idem* **3], 29v, **3; *WysKaz* 25.

»naprzeciwno przywiedzion« (1): Obiectio, Zádanie wyrzucenie czego ná oczy/ też zábiezenie temu wełpołek s odpowiedzeniem/ co by mogło náprzećywko być przywiedżiono. *Mącz* 162c.

»piśmo (a. miejsce pisma) (było) przywiedżione(-o)« (2): Abowiem pan Kryłtus y kołcyoł yego z bogá będąc/ á łłowá yego łye dżyerząc/ piśmá onego táko przywiedżonego nye łluchał *KromRozm II* pv; *WujNT* 470.

»słowa przywiedżione« (5): *CzechRozm* 37; [*ksiądz Powodowski wywodzi i okazuje*] (tylkoż nie łłowem Bożym prawdziwym y prołtym y dobrze przywiedżionym) iż łyn rowny iełt Bogu oycu ná wżytkim *CzechEp* 178, 174, [381] marg; Prze co inſzego mowi o onych łłowiech Izáiałzowych od Máthueufzá Ewángeliſty S. przywiedżionych/ (Oto Pánná będzie brzemienna/ y porodzi Syná) że niepodobieńłtwo áby to Ewángeliſtá ł. nápiłác miał *WujNT przedm* 6.

»świadectwo przywiedżione« [*w tym: z kogo, z czego* (2)] [*szyk 7:1*] (8): w tym cię też przełtrzegam y vpominam/ ábyś zówždy ráczey wierzył iednemu łwiadectwu porządnie z łłowá Bożego przywiedżionemu *CzechRozm* 2, 13v, 36v, 214; to ácz fię y z łwiadectw wyżłzey iuż przywiedżionych pokázuie: wżákże fię to y łłąd co przydam okaże: á to z łłow Páwłá ł. *CzechEp* 25, 169, 224, 225.

b. O zdarzeniach (2) :

przywiedżiony gdzie (1): Co iuż káždy niechay rołądzi wyżłze podanie moie/ tákże y niebełpieczeńłwá tu przywiedżione *MycPrz II* C4.

Wyrażenie: »przykład przywiedżiony« (1): Odpowiedz ná przykłády przywiedżione. *CzechEp* 47 marg.

5. Sprowadzony [na kogo] (1) : Stąd oto obaczyć mozełz iż takie mniemánie/ [...] nic nie iełt inſzego/ iedno łlepotá wielka ciemnołci onych grubych y dotkliwych Egipłłkich/ przez Antychriłtá ná ludzi przywiedżioná. *CzechRozm* 37.

6. Ustanowiony [do czego] (1) : Powieda *Cicero*, iż tego trzebá żądác/ áby ktorzi w Rzeczypołpolitey łą przełoženi/ podobni práwam byli/ ktore do karánia nie gniewem/ ále łprawiedliwołciá bywáią przywiedżione [*quae ad puniendum ... ducuntur*]. *ModrzBaz* 80v.

7. Obrócony, zmieniony (3) :

przywiedżiony komu na co (1): ták iż obacźycye że przez mię wżytki niebełpieczeńłwá/ wżytki łprzećiwieńłthwá/ wżytki trołki wáłze/ [...] będą wam ná wielką pociechę á ná wieczne rádołci przywiedżione. *RejPos* 139.

przywiedziony ku czemu (2): áby láfy y gáie/ gdzie mále fá y przychodzą pożytki/ były wykopywáne/ y ku więtlzym pożytkóm przywiedzioné [tj. przeznaczone pod uprawy rolne] [ad ampliores utilitates reducantur]. SarnStat 64 [idem] 655.

8. Zrealizowany, wykonany (1) : A iż tákowe podawánié foli Rułkiéy do fkládu Bydgoskiégo niemoże ták prędko byđż przywiedzioné [*non poterit tam propere fieri JanStat 53*]/ dopuszczamy: áby [...] SarnStat 387.

***** Bez wystarczającego kontekstu (1) :** Productus – Prziwiedzioni. Calep 854b.

Synonimy: **1.** doprowadzony, przyprowadzony; **2.** nakłoniony, namowiony, natchniony, nawiedzion, pobudzony, pociągniony, poduszczony, poruszony, przywabiony, wzruszony, zapalony.

Cf **PRZYWIEŚĆ**